

bevogtet, uden at man vil behøve at gribe til saa store og kostbare Midler, som den ærede Rigsdagsmand har antaget. Jeg kan derimod ikke nægte, at der er en vis Consequents tilfælde, naar den ærede Rigsdagsmand tilsidt egentlig kom frem med den Hovedidee, som ligger til Grund for hele hans Opfattelse af denne Sag. Han ønsker nemlig, at man aldeles hæver Toldbeskatningen paa Bornholm, og indskrænker sig til en directe Beskatning. At dette er en consequent Anskuelse, kan jeg begribe; det er en ægte Opfattelse af Frihandelsystemet, det er en saa consequent Opfattelse deraf, at jeg ganske skulde vedkjende mig denne Anskuelse, forsaavidt angaaer Toldbeskatningen for hele Landet, naar den bare var mulig; men det er hele Feilen, saavel med Hensyn til hele Landet, som ogsaa med Hensyn til Bornholm, at den Slags Opoffrelser for at realisere Frihandelsystemet desværre ikke ere mulige; det er umuligt at gøre saadanne Opoffrelser i et Land, der har den Statsgjæld, som Danmark har; og der er ingen af os, som her ere tilfæde, der ville leve den Dag, da man gjør Opoffrelser af Millioner, for at faae Frihandelsystemet indført. Jeg troer ikke, at der er nogen stor Anledning til at søge nu forlods at realisere en saadan Idee for Bornholms Bedkommende alene, da dette ikke vilde have nogen stor Betydning. Naar endelig den ærede Rigsdagsmand, i Forudsættelse af, at de af ham under Nr. 10 og 7 stillede Endringsforslag kunde falde, har ønsket, at de maatte staae som en Advarsel mod den unyttige Genheds-Stræben, som nu skulde give sig tilkjende, da kan vel en saadan Anskuelse, fra den ærede Rigsdagsmands Side, være fuldkommen berettiget, men jeg maa tillige bemærke, at for mig vilde de aldrig staae som nogen Advarsel. Jeg maa tilstaae, at selv om disse Endringsforslag gik igennem, vilde jeg ikke deri finde Andet, end at man under nærværende Omstændigheder ikke havde fundet tilstrækkelig Anledning til at beskatte Bornholm paa den foreslaaede Maade, eller i alt Fald fundet Betæneligheder ved at give Bornholm et saadant Bederlag, som her er foreslaaet; men jeg vilde aldrig deri see noget Beviis for, at Rigsdagen skulde være af den

Anskuelse, at det var i og for sig urigtigt at stræbe efter at faae Brændevinsproductionens afgiften udvidet til hele Danmark paa samme Tid, som man efter mange haarde Kampe fra Fortiden af havde faaet den indført i Slesvig. Forøvrigt kan jeg ikke undlade at imødegaae, at saavel en æret Rigsdagsmand for Bornholm (Kosvold), som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Eschering) have, til Støtte for det under Nr. 10 stillede Endringsforslag, paaberaabt sig Uttringer af mig under Sagens første Behandling. Skjøndt det vel er ganske rigtigt, at jeg under Sagens første Behandling, ligesom ogsaa i den trykte Opsats Pag. 56, har ytret, at den første Tanke hos Regjeringen, som ogsaa laae saa nær, var den, at Bornholm selv skulde have en Indtagt af den foreslaaede Afgift, saa har jeg dog ingenlunde sagt dette uden videre Begrændsning; men jeg tilføiede, hvad der ogsaa udtrykkelig er anført i Motiverne, enten med en vis Capital eengang for alle, eller for et vist Tidrum, s. Ex. 10 Aar. Men nu er der aabenbart en himmelvid Forskjel mellem at søge Sagen ordnet paa den Maade, at man med et vist Beløb eengang for alle eller for et vist Antal Aar giver Bornholm og Læsø det Afgiftsbeløb, som vil udkomme efter det nye Beskatningsystem, og at tilstaae dem for bestandigt at oppebære denne Afgift; dette bevirker saaledes, at Forslaget under Nr. 10 ikke har det Mindste at gøre med det, Regjeringen har tænkt paa i saa Henseende.

Jeg skal dernæst tillade mig at gaae over til at omhandle det under Nr 6 stillede Endringsforslag; de under Nr. 7 og 8 stillede troer jeg tilstrækkelig imødegaaede ved hvad jeg allerede har tilladt mig at anføre. — Med Hensyn til det nævnte Forslag maa jeg da bemærke, at det formeentlig allerede af den Grund aldeles ikke kan antages, at, naar Ordet „bortfalder“ forandres til „vedbliver“, vil Folgen deraf være, at Ribe Kjøbstad og de blandede Districter sønden for Kongeaen ville blive afgiftsfrie; men det vilde jo være umuligt at have afgiftsfrie Districter midt inde imellem de afgiftspligtige. Hvad det ærede Udvalgs Forslag angaaer, tilstaaer jeg, at skjøndt Udvalget, som jeg ret strax skal oplyse, i Grun-